

Lausuntopyyntö: Ehdotus hankintalain muuttamiseksi

Kaupunginhallitus 03.03.2025 § 49
55/00.04.00/2025

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
Talous- ja hallintopäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Hankintalakia ollaan muuttamassa voimassa olevan hallitusohjelman kirjausten mukaisesti. Luonnos hankintalain uudistamiseksi julkaistiin lausuntopalvelu.fi:ssä 15.1. Lausunnon antamisaika päättyy 11.3.2025. Mietinnössä on mukana hallitusohjelman mukaisessa muodossa ehdotus kuntien omistamien sidosyksiköiden eli niin sanottujen in house -yhtiöiden omistamista mekaanisesti rajaavaksi säädökseksi. Paraisten kaupunki antaa seuraavan lausunnon:

Hallituksen suunnitelman mukaan kunnan tulisi omistaa vähintään kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista voidakseen käyttää sen palveluja. Käytännössä se merkitsisi useiden ihmisille tärkeiden kuntapalvelujen, kuten jätehuollon, ateria- ja ICT-palvelujen sekä kunnossapitopalvelujen rakenteiden purkamista ja järjestämistä uudelleen. Hankintalakityöryhmän mietinnössä esitetään muutoksille tiivistä siirtymäaika. Siirtymäajaksi on esitetty jätealan yhtiöiden osalta 2,5 vuotta ja muiden yhtiöiden osalta 1,5 vuotta. Kategorinen vähintään kymmenen prosentin omistusrajaus ei ole perusteltu. Lainsäädännön tarkoittama määräysvalta ei edellytä määrätyn suuruista omistusta, jota nyt hankintalain uudistuksessa esitetään.

Markkinoiden toimivuutta valvova Kilpailu- ja kuluttajavirasto on selvityksessään todennut, että kategorinen omistusrajaus ei ole perusteltu markkinoiden toimivuuden kannalta. Viraston selvityksen perusteella esitetty rajaus todennäköisesti nostaisi kustannuksia julkisella sektorilla, koska se ei huomioi riittävästi eri toimialojen, alueiden eikä erilaisten hankintayksiköiden ja sidosyksiköiden eroja.

Etenkin pienet ja syrjäiset kunnat joutuvat vaikeaan tilanteeseen sekä osaaapulan että heikon markkinatilanteen vuoksi. Sidosyksiköiden kautta tuotetut tai hankitut palvelut ovat pienille kunnille taloudellinen ja kestävä tapa järjestää palvelut yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Erityisesti syrjäisemmillä seuduilla sidosyksiköt ovat tärkeitä osaamiskeskittymiä, joilla on merkittävä rooli alueen kehittämisessä.

Hankintalain muutoksen valmistelun aikana ei ole selvitetty ehdotuksen taloudellisia vaikutuksia kuntiin tai muihinkaan toimijoihin.

Kunnan oikeus päättää palveluidensa järjestämisestä kuuluu perustuslain 121 §:n mukaisen kunnalliseen itsehallintoon. Perustuslain mukaisen oikeuden rajoittaminen on mahdollista ainoastaan erittäin painavista syistä. Esitetylle rajaukselle ei ole esitetty perusteita luonnoksessa hallituksen esitykseksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Paraisten kaupunki antaa edellä olevan lausunnon.

Päätös tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päätös tarkastettiin välittömästi.
